

45-262

En Predicken/

Om Christ-

ne Menniskis Aandelige
Strid oc Seieruinding / ved
Troen oc en god Sam-
mittighed.

Predicket / vdi Erlige /
velbyrdige oc salige Otte Ruds
begraffuelse / 18. Julij.

1 5 7 1

aff

Niels Hemmingson D:

Apocalip. 2.

Den som offueruinder / vil ieg
giffue at aede aff Liffsens tra.

P...

Niel

...

...

LN 901
ex. 3

Kay Hoegs Saming
1970.

L
v

dig oc

Peruilla

dig oc fa

hær offm

Hem

Bar

Jah

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

J

Erlig velbyr

dig oc Gudfryctig Fruē/
Pernille Dre/ Erlige/ velbyr/
dige oc salige Dtte Kuds til Modgels-
tiar effterloffuerste/ ynster ieg Niels
Hemmingson Naade/ fred oc
Barmhiertighed/ aff Gud
Fader/ ved vor Herre
Jesum Christum/
Amen.

En hellige Konge
Dauid/ min fromme
Fruē Pernille/ viser oss
vdi den hundrede oc nit-
tende Psalme/ Huor wi skulle finde
trost vdi all modgang/ off stand paa
A ij tomme

komme vdi denne Verden. Se ere
disse Dauids ord.

Dette er min Trost vdi
min modgang / at dit Ord
vederqueger mig.

Her giffuer David tilkiende / at all
den Trost oc husualelse / wi kunde
betomme aff Menniskelig forstand /
er ick fræfftig til at fortage it Men-
niske sin hiertens forge / vdi sin store
modgang / der faare viser hand off til
Guds ord / huileket ord der veed raad /
til alt det onde som Mennisken kand
vederfaris vdi denne Verden / baade
hemelige oc obenbare.

De vise vdi Verden / som kaldis
Philosophi oc andre skarpsindige oc
forfarne Menniske / haffue mange
dræbelige (som de mene) argumen-
ter / huor met de mene sig at kunde
troste

troste it bedrossuet herte/ men strax
deris ord er vdsagt/ saa haffuer oesaa
deris trostelige raad ende: Ja sorgen
folis suarere siden end tilforn. Thi
Vremistelig trost ickon oprissuer
hertens saar/ oc kand icke hele det is-
gen. Men Guds ord vdi huicket den
hellig Mand vil vere krafftig/ det al-
ne giffuer den rette viisdom oc fors-
stand/ huorlunde it bedrossuit herte
kand vende sig sit kaarss oc modgang
til glade/ hysualelse oc trost.

Fordi Guds ord lærer oss / huc-
den modgang kommer/ huor til hand-
tien/ huorlunde wi skulle bruge han-
nem/ oc huad ende hand faacer om wi
ellers bruge hannem ret.

I

Hueden kommer modgang? Mod-
gang haffuer en Marsage vdi vor
A iij nature/

Nature/ en vdi vor Person/ oc en
vdi Guds Retfærdighed.

Vor Natur som vi drage aff
Adam/ er syndig oc skyldig/ saa at
vi for den Synd oc skyld/ ere vnder
Dødens maect oc allehaande gienuor-
dighed.

Vor Person legger mange Syn-
der oc skyld offuen paa Naturens
Synd oc skyld/ oc all den stund vi
leffue her paa Jorden synde vi/ saa
at den Retfærdige (som Salomon
siger) falder siu gange om dagen/ oc
opstaar.

Guds Retfærdighed straffer
Syndere met allehaande gienuor-
dighed/ modgang oc met Døden paa
det siste : Ja met euig pine vden
mand bliffuer hiolpen ved Christum

Effterdi da/ at Gud er retfær-
dig kand ingen modgang nogen tid
offuer

offuerkomme mennifket/ vden Guds
retfærdige dom/ Saa at huo som
meen fig at haffue nogen modgang
wretfærdelige/ hand dømer Gud at
vere wretfærdig/ aff huileken mod-
gang fommer/ enten som aff en Fa-
der eller som aff en Dommere/ være
fig ihuad aarfage der funis at vere
hos Menniften.

De Chalbeer indfulde oc røffuede
Job/ som ene vaar frommere end
alle Chalbeer vaare/ de toge hans
gods bort/ de wgudelige røffuede den
Gudfryctige/ men det ftede dog icke
vden Guds vife raad/ endog Dieff-
uelen oc onde Mennifte/ de gjorde
deris vilie.

Den fromme oc Gudfryctige
Mand Ioseph bleff faalt aff sine w-
gudelige Brødre/ oc siden met wræt
bleff kaff i Fængfel vdi Egipten :

A iij

Dog

Dog vaar her Guds vise raad at be-
tencke/ som haffuer talt alle deris
hoffuit haar der tro paa hannem/
som Christus self siger.

De fromme hellige Mend Isaac
oc Tobias bleffue blinde paa deris
Alderdom / huor faare de tackede
Gud/ thi de viste vel at det vaar saa
actet aff Guds vise raad.

Abraham miste sin hostru paa
sin Alderdom/ saa gjorde oc Jacob/
men de loffuede Gud for sine gier-
ninger.

Den fromme Judit vdi sin yng-
dom miste sin kiere Hofbonde/ saa
giorde oc Susanna / item Anna
Prophetissa / men de baare det
Kaars / som Guds retfærdige dom
met Tactsigelse.

Kortelige at sige/ vdi all vor mod-
gang skulle wi befikende vor Synd oc
vor

vor skyld/ oc prise oc are Guds ret-
færdige dom/ som aff sin grundlose
Visdom veed/ naar oc huor riset
tien/ oc intet gjør eller lader ske vden
Retfærdighed.

II

Huor til tien Modgang ? At den
skal dræbis met Modgang/ som
vilde dræbe oss/ Det er/ Modgang
tien der til/ at vor naturis Synd/ oc
oc vor Persons atskillige Forsælses/
kunde spørgis oc dræbis. Fordi siger
Paulus/ Den som leffuer effter
Kjødet/ det er/ den som lader natu-
rens Synd regere vdi sig/ ved Le-
gemlig begering/ Hand skal dø.
Derfor siger Dauid: Tuing deris
Kindbeen met skarpe Betel/ som
icke ville komme til dig. Item : Det
A v er

er mit gaffin at du haffuer ydmyget
mig.

Thi naar alting gaar effter vor
villie / da bliffue wi som wicnde
Hefe / Synden faar offuerhaand /
Gud glemmis / de fattige forfmaaes /
Bonen til Gud forfommis. Huer
randsage ickon her sit hierte / oc vere
sin egen Dommere.

III

Huorlunde skulle wi da bruge mod-
gang? Modgang skulle wi saa
bruge / at hand kand bliffue it beha-
geligt offer faar Gud. Det fteer /
naar en Christen stil sin modgang
fra wgdelige Mennistis modgang /
met Troen / met Bon / met Taal /
modighed / oc met Tackfigelse. Fordi
naar Modgang tempereris met disse
fire ting / som er Troen / Bon / Taal /
modig.

Harer

modighed oc Tacksigelse/ da bliffuer
hand hellig giort ved Christi Raarff.

Saa giorde Job vnder Raarffu-
der hand sagde: Jeg veed at min
Gienlofere leffuer. Samme Job der
hand haffde mist sit gods/ oc haffde
en Dieffuels Hosiur igen/ da sagde
hand: Herren gaff oc Herren tog/
Herrens Naffn vere loffuit euinde-
lige: Denne Jobs tale/ vaar en ret
Penitensis fruct/ huileken hand lær-
de aff sin Modgang.

Saa skulle wi ocsaa vide/ at
Modgang skal vere off en raadgiff-
uere/ at wi ydmige oss vnder Guds
veldige haand / i en sand penitense/
saa at wi tacke Gud/ for sit retfær-
dige oc faderlige Rijs / som aldrig
pleir at spare dem der hand haffuer
fier. Min Son/ siger Salomon/
foract icke HÆrens straff/ oc mis-
redse

troste dig ickē naar du straffis aff
hannem / thi huō som Herren elster.
den tucter hand/ oc hand hudsryger
huer den Søn som hand anammer.
Vor tiere Zelsere siger: Huō som
icke tager sit Kaarss paa sig/
oc følger mig effter/ hand er
icke verd at vere min Discipel.
Ja met it ord at sige: Alle de som
ville lessue gudfryctelige (siger Pau-
lus) skulle lide modgang.

Her aff er nu at forstaa/ huor-
lunde wi skulle bruge modgang/ som
er: Gud til ære/ off selff til lære/ saa
at wi kunde sige met Dauid: Det er
mit gaffn/ O Herre/ at du haffuer
ydmuyget mig.

IIII

Huad ende saar da Modgang/ om
wi bruge hannem ret? En saare
god

god oc glædelig ende. Salig er den/
siger Christus/ som lider modgang/
Paulus faare giffuer sagen der til/
vdi sin epistel til de Rommere i det
viii Capitel/ Saa sigendis: Lide wi
met Christo/ da skulle wi oc æris met
hannem. Christi Apostle Paulus oc
Petrus/ biude at wi skulle ligne til/
sammen/ denne tid wi lide noget i
denne Verden ved den euige tid/ huor
wi skulle haaffue euig glæde/ for den
timelige modgang. Dette skulle wi
tencke / naar wi opregne om morges
nen/ vor Christelige Tro/ oc besyn
derlige naar wi sige: Jeg troer at
Christus er opstaaen aff Dode. I
tem/ Jeg troer det euige Liff effter
Doden.

Dette vil ieg nu/ min fromme Frue
Pernille/ kortelige haaffue scress/
uit eder til/ om huortunde i oc ieg oc
alle

alle Guds Børn/ kunde troste oss i
vor modgang. Gud almæctigste/ som
kalder sig all Barmhertigheds oc
husualæsis Fader/ styrcke eder med
sin helligAand/ forøge eders Tro/
oc vnde eder saa at Ieffue/ at naar I
skulle skillis fra denne Verden/ i da
maa arffue ved Christum Himme-
rigs rige/ Amen.

At ieg lader denne Predicken/
min fromme Frue Pernille/ vdgaa
paa Prenten/ som ieg haffde vdi es-
ders salige Hofbondis Otte Kuds be-
graffuelse/ haffuer ieg gjort aff er-
lige/ Belbyrdige oc Gudfrøctige
Wands Bluff Moritsons til Bren-
tuid/ eders kiere Modersyster sons
begering/ Gud giffuet at det sterc
Gud til Loff/ oc mange til gaffn/
Bedendis eder ydmøgelige/ at i vilde
tage denne min wmagte til tacke.

21

At ieg
lige Otte
sillingen/
forløbne
haffuer b
Christum
Kong fr
te her vdi
for end h
de Drages
Huland i
Dans Kjøp
oc paa det
sin Døds
hand haff
Wand m
er denne
frøderlig
Johst fan

At ieg icke haffuer antegnet sa-
lige Otte Ruds gantze leffnet oc be-
stillinger/ beshynderlige om atskillige
Forlønninger oc befalninger hand
haffuer hafft/ aff Salige Konning
Christian oc vor Naadige Herre
Kong Frederich/ som er/ at hand tien-
te her vdi Kongens gaard i fem Aar
for end hand siick eder/ oc siden haff-
de Dragsholm i tu Aar/ der effter
Gudland vdi sin Aar / Item S :
Hans Kloster vdi Odense i tu Aar/
oc paa det sidste Raarsfor slot indtil
sin Døde dag/ vdi huileke besillinger
hand haffuer beuist sig som en tro
Mand mod sine Konger oc Herrer/
er denne Aarsage/ at ieg vilde det be-
shynderlige faare giffue/ som menige
Folk kunde mest komme til gaffn.

Her

Her met vil ieg haffue eder den
almectigste Gud befalendis til Liff
oe Siel/ met alt det i vel ville.
Aff Kjøbenhaffn / den
tolfte dag Augusti/
Aar effter Christij
fodsel/
1571.

Niels Peder Ien